

Werking Vicariaat onderwijs 2019

VicOG Vicariaat Onderwijs Gent

Diocesaan onderwijsbureau
Marialand 31
9000 Gent

Sint-Baafshuis
Biezekapelstraat 2
9000 Gent

www.vicog.be
Diocesaan.onderwijs@katholiekonderwijs.vlaanderen

Inhoud

Voorwoord	1
Structuur en organisatie	4
Directoraat Diocesaan Onderwijsbureau.....	5
Directoraat Schoolbesturen	10
Directoraat identiteit i.s.m. de godsdienstinspectie	15
Directoraat pedagogische begeleiding en nascholing.....	20
Personeelsgegevens	28
Jaarrekening	29

Voorwoord

De laatste jaren bevindt onderwijs zich vaak in het oog van de maatschappelijke storm. In 2019, een verkiezingsjaar, woedde die storm nog steviger dan de vorige jaren. Het dalend niveau van onderwijs, verwijzend naar de Pisa resultaten, de vraagtekens bij de kwaliteit van de leraren en de lerarenopleiding, de kritiek op de onderwijskoepels en op de werkvloer, het lerarentekort, het stijgende aantal burn-outs, de draagkracht van leerkrachten in klassen die steeds diverser en inclusiever worden... voor wie het van op afstand bekeek leek het enkel kommer en kwel.

Op vraag van minister van onderwijs Hilde Crevits organiseerden de onderwijskoepels een bevraging bij de leraren over hun tijdsbesteding en in de marge ervan werd ook gevraagd of leraren hun job graag doen en of ze er aan denken het onderwijs vaarwel te zeggen. Meer dan 80% gaf aan nooit iets anders te willen overwegen. Vooral het op weg gaan met kinderen en jongeren, hen kunnen vormen voor de toekomst bleek de belangrijkste drijfveer voor wie leraar is en dat levenslang wil blijven.

Excellent onderwijs aanbieden is het credo van de nieuwe onderwijsminister. En dat is uiteraard ook de ambitie van het Katholiek Onderwijs: ambitieus onderwijs verstrekken waar schoolteams het beste van zichzelf geven om kinderen en jongeren de beste vorming te geven zodat ze ten volle hun mogelijkheden kunnen ontplooiën. Ambitieus, maar ook genereus onderwijs dat, in lijn met onze evangelische inspiratie, oog heeft voor alle jongeren, maar voor de kwetsbare het meest.

Op het congres van Katholiek Onderwijs Vlaanderen op 22 januari 2019 sprak Carl Snoeckx over de hoop als dragende en uitdagende kracht in onderwijs.

“Wij onderwijsmensen, zijn door ons beroep en door onze roeping, mensen van de hoop. Wij dragen de hoop niet voor onszelf, maar voor de kinderen, kleuters en studenten, cursisten en leerlingen, jongeren van het internaat, voor de adolescenten die ongerust zijn voor de toekomst van onze aarde (...). Het is mijn diepe overtuiging dat je de hoop in een school kan onderwijzen en kan leren. Kiezen voor de hoop is niet een algemeen theoretisch principe (...). Ze vindt haar sporen in de inzet van leraren, in de veerkracht van leerlingen, in de daadkracht van leiders. Ze licht op in de betrokkenheid bij de samenleving, in de goodwill van ouders. De hoop kan zich tonen in elke beleidsdomein maar heel bijzonder in het kwetsbare vormingsproces dat zich elke dag in de klas voltrekt. In taal en wiskunde, wetenschap en religie, muziek en techniek leren jonge mensen een wereld kennen met rijke mogelijkheden. Leraren vertellen een hoopvol verhaal en zetten leerlingen in beweging door hen te richten

op wat nog niet gedacht en nog niet gerealiseerd is. (...) Wat voor wereld willen we achterlaten aan de volgende generaties? Wat kunnen en durven we voor onze kinderen hopen? Hoe werken we door onderwijs aan een schonere, een betere, een meer godsgelijke wereld?"

Het kwetsbare vormingsproces in de klas ondersteunen door schoolnabij te werken en expertise te delen met leraren, teams en directies, is de kerntaak van de pedagogische begeleiding. In dit jaarverslag leest u hoe die inzet zich dagelijks vertaalt in begeleidingsinterventies en vormingsinitiatieven vanuit PEDIC. Op 1 september 2019 kantelde deze vicariale vormingsdienst in binnen de Vlaanderenbrede werking van Katholiek Onderwijs Vlaanderen. Voor onze scholen blijft een degelijk en schoolnabij aanbod gegarandeerd.

Ook in 2019 hebben we heel wat scholen begeleid bij het hertalen en verdiepen van hun opvoedingsproject. Stilstaan bij de bron van ons engagement en dat op een hedendaagse manier handen en voeten geven in alle aspecten van het schoolleven is een boeiende uitdaging voor bestuur, directie en lerarenteam. Vanuit de dienst identiteit ondersteunen we dit proces van ganser harte.

Werken aan gelijkgerichtheid over de verschillende bisdommen en regio's heen is de rode draad doorheen 2019. In steeds nauwere samenwerking met Katholiek Onderwijs Vlaanderen en met de collega's van de andere vicariaten bouwen we verder aan een werking die leidinggevend, directies en schoolbestuurders samenbrengt in netwerken waar ontmoeting en vorming centraal staan. Vanuit de dienst schoolbesturen wordt ondersteuning geboden aan bestuurders die in oude of nieuwe samenwerkingsverbanden werken aan een sterker beleidsvoerend vermogen. Ook zonder BOS decreet blijven we dit niet te stuiten proces van optimalisering aanmoedigen en ondersteunen.

In het kader van het grootstedenbeleid werken we in Gent kritisch-constructief samen met het onderwijscentrum. Als aanspreekpunt voor het katholiek onderwijs ijveren we in het belang van onze scholen voor een gelijke ondersteuning van alle onderwijsnetten, bijvoorbeeld op het vlak van opvang of bij de verdeling van capaciteitsmiddelen. In nauw contact met onze scholen vertolken we hun stem in het stedelijk beleid.

Onze werking wordt gedragen door een betrokken raad van bestuur en gedreven medewerkers die gevoed vanuit een christelijke inspiratie geloven in onderwijs als dé weg om een hoopvolle toekomst te openen voor kinderen en jongeren.

Op de weg doorheen 2019 mochten we velen van u ontmoeten: gedreven leraren, directies, bestuurders met een tomeloze inzet voor en geloof in jonge mensen. Dank voor jullie

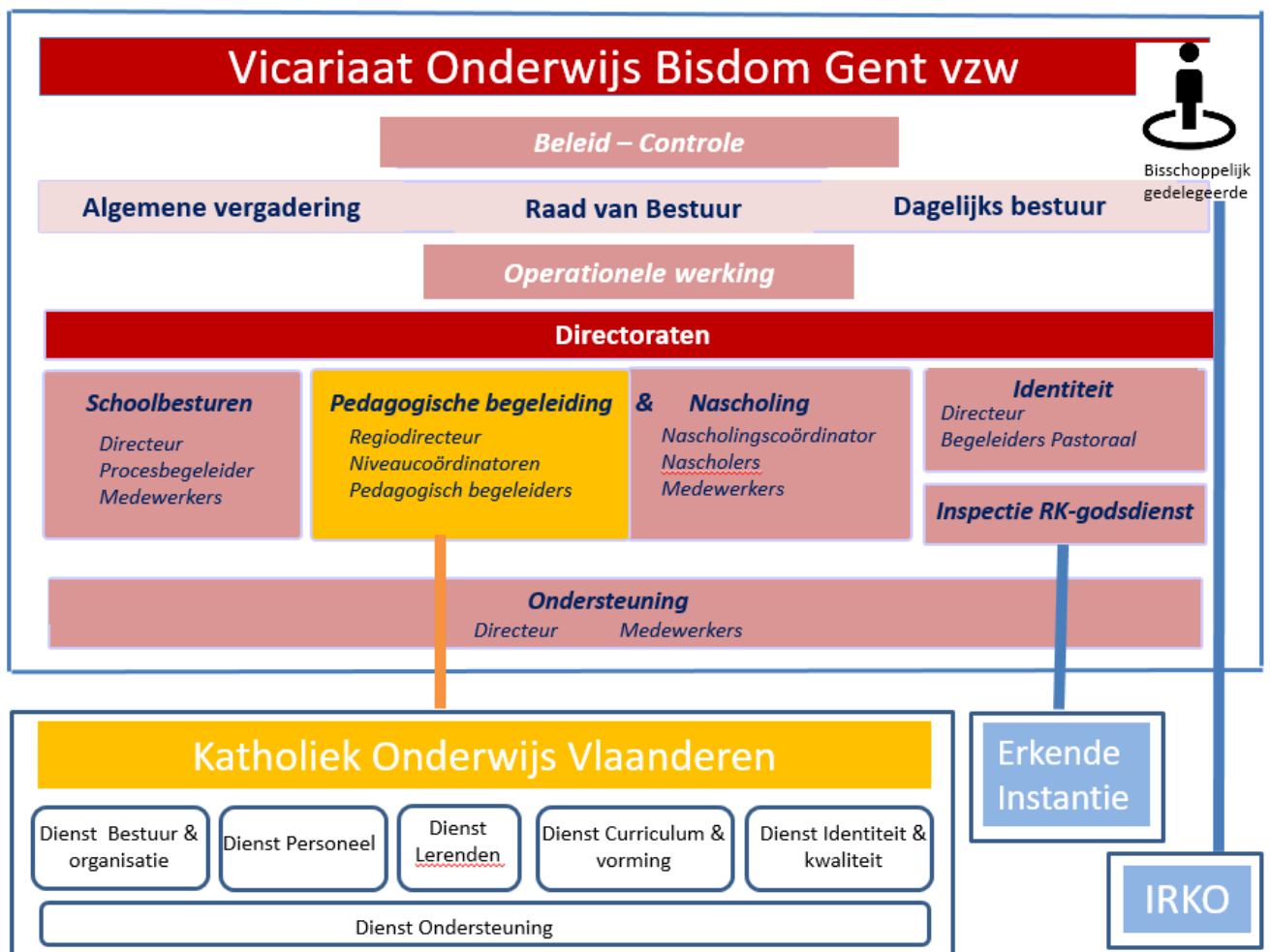
engagement, beroepshalve of als vrijwilliger. Als we u, hoe dan ook, van dienst kunnen zijn, u weet ons te vinden. Onze deur staat voor u open. Alvast veel leesgenot!

Lieve Van Daele

Bisschoppelijk gedelegeerde voor Onderwijs Bisdom Gent
28 april 2020

Structuur en organisatie

Organogram

Directoraat Diocesaan Onderwijsbureau

Het Diocesaan Onderwijsbureau

Het directoraat Diocesaan Onderwijsbureau zorgt in eerste instantie voor de logistieke ondersteuning van de andere directoraten: facilitair en financieel beheer, interne preventie en welzijn, logistiek en organisatie activiteiten.

Daarnaast is het Diocesaan Onderwijsbureau het aanspreekpunt van het katholiek onderwijs binnen de stad Gent voor flankerend onderwijsbeleid voor alle onderwijsniveaus. In uitbreiding is de medewerker grootstedenbeleid ook het aanspreekpunt voor grootstedelijke thema's binnen Regio Oost-Vlaanderen.

Een aantal dossiers zorgde ervoor dat de combinatie 'ondersteunende taken voor het vicariaat' en 'grootstedenbeleid' niet houdbaar was. De RvB besliste in haar extra vergadering van augustus 2019 het vicariaat te versterken met een voltijds medewerker. Vanaf september 2019 werden de taken opgesplitst.

Begin 2019 zorgde 'de capaciteitsronde extra middelen' nog voor een intense werking en ondersteuning van scholen secundair onderwijs, zowel in Gent als in de steden die middelen ontvingen in het kader van capaciteit. Dit gebeurde in nauwe samenwerking met Katholiek Onderwijs Vlaanderen, Dienst Bestuur & organisatie.

Voor het basisonderwijs stond de verdere uitbouw van "een kwaliteitsvolle dag voor elk kind in Gent" centraal in de werking. De netoverschrijdende samenwerking in het kader van het Decreet Flankerend Onderwijsbeleid bracht het dossier rond de voor- en naschoolse opvang en MTZ in een stroomversnelling.

De in 2018 opgestarte initiatieven om de opgedane ervaringen en expertise binnen de grootstedelijke context van Gent te laten doorstromen naar steden/gemeenten in onze regio die geconfronteerd worden met gelijkaardige noden, werden gecontinueerd en uitgebreid.

Wat doet het diocesaan onderwijsbureau voor jou?

INFORMEREN

- We informeren besturen en scholen over initiatieven in het kader van grootstedelijke problematiek (capaciteit, armoede en onderwijs, ongekwalificeerde uitstroom, spijbelen, lokaal overleg, initiatieven van de stad, relevante regelgeving...)
- We voeden de visieontwikkeling omtrent de grootstedenproblematiek in de regio We informeren over relevante regelgeving betreffende het flankerend onderwijsbeleid en Gelijke Onderwijskansen

BELANGENBEHARTIGING - VERTEGENWOORDIGING

- We vertegenwoordigen katholiek onderwijs op verschillende fora, zowel beleidsmatig als bij concrete dossiers
- We behartigen de belangen en vertegenwoordigen het katholiek onderwijs in Gentse overlegfora en met uitbreiding in extern overleg binnen de Regio

ONDERSTEUNING BIEDEN

- We bieden vraaggestuurd ondersteuning bij thema's binnen grootstedelijk beleid
- Op basis van de dagelijkse werking ondersteunen we lokaal en in de regio de visieontwikkeling op 'grootstedenbeleid' en de plaats en rol van katholiek onderwijs hierin.
- Vanuit de ervaringen binnen de regio werken we mee aan de Vlaanderenbrede visieontwikkeling en gelijkgerichte aanpak

AANSPREEKPUNT ZIJN

- We zijn het regionaal verankerd aanspreekpunt voor Katholiek Onderwijs Vlaanderen, besturen en directies uit de regio voor thema's in het kader van grootstedenbeleid
- We zijn aanspreekpunt voor katholiek onderwijs in de regio voor bestuurlijke overheden, onderwijsgerelateerde organisaties ...

FACILITEREN

- We faciliteren het overleg tussen verschillende onderwijspartners
- We treden verbindend op in de aanpak van de grootstedelijke problematiek in de regio; we brengen partners samen en ontwikkelen samen met hen kwaliteitsvolle en gedragen oplossingen vanuit een gedeelde visie.

Werking 2019

permanent
  maandelijks
  trimestrieel
  halfjaarlijks/jaarlijks
  volgens noodzaak

INFORMEREN

WIE	WAT
Besturen	☐ Infomomenten over o.a. capaciteit, grootsteden gerelateerde thema's ☐ Relevante beleidsinfo doorgeven, eventueel verwerken in nota's

Directies ¹	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Bundelen en doorgeven van relevante informatie en verslagen ☐ Initiatieven van onderwijspartners kenbaar maken ☐ Centraliseren van informatie/gegevens bevragingen en verspreiden van de informatie (bijv. tolkuren) ☐ Verslag uitbrengen of doorsturen van vertegenwoordiging ☐ Aanreiken van ondersteunend materiaal, modellen, bronnen ... of verwijzen naar de passende instantie
Intern VicOG	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Relevante info voor de verschillende directoraten ☐ Relevante regelgeving + toepassing secretariaatswerking ☐ Voorbereiden nota's vicaris, Raad van Bestuur

VERTEGENWOORDIGING & BELANGENBEHARTIGING

WAAR	WAT
KathOndVla VicOG	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Vertegenwoordiging van de regio in Vlaanderenbrede werkgroepen: <ul style="list-style-type: none"> - Werkgroep grootstedenbeleid - Werkgroep capaciteit - Werkgroep administratief medewerkers - Werkgroep LOP-ankers ☐ ROG BaO (regionaal overleg Gent) ☐ ROG SO ☐ Adviesraad secundair onderwijs
Lokaal overleg platform	<ul style="list-style-type: none"> ☐ LOP BaO: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Coördinatievergaderingen ☐ Algemene vergadering ☐ Werkgroepen (kleuterparticipatie, buitengewoon onderwijs, taalvaardigheid, ...) ☐ LOP SO: <ul style="list-style-type: none"> ☐ Algemene vergadering ☐ Werkgroepen
Onderwijscentrum Gent	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Beleidsoverleg ☐ Vergaderingen Regiegroep Onderwijsbeleid ☐ Werkgroepen <ul style="list-style-type: none"> - Brugfiguren en ouderbetrokkenheid - Gekwalificeerde uitstroom

¹ De codi's van de SG'en zijn hierbij bevoorrechte partners

Stad Gent	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Jeugddienst, dienst kinderopvang ☐ Taskforce capaciteit basis en secundair onderwijs ☐ Netoverschrijdende (internationale) projecten ☐ Dienst schoolinfrastructuur ☐ Beleidsoverleg kabinet van de schepen van onderwijs ☐ Beleidsoverleg belendende kabinetten
Provincie	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Infomomenten projecten in het kader van flankerend onderwijsbeleid ☐ Beoordelingscommissie projecten voor scholen rond gekwalificeerde uitstroom en vroegtijdig schoolverlaten; initiatieven in het kader van flankerend onderwijsbeleid
Ander partners	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Bewegingen die werken rond armoedebestrijding ☐ IN-Gent ☐ OCMW ☐ Het Beroepenhuis ☐ Departement Onderwijs, Agentschap voor Onderwijsdiensten ☐ Vertegenwoordigers van de andere onderwijsnetten

ONDERSTEUNEN

WIE	WAT
Besturen	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Bij het opmaken van dossiers (capaciteit, flankerend onderwijsbeleid ...) ☐ Bij de visieontwikkeling en mogelijks uit te bouwen beleid binnen de grootstedelijke context ☐ Detecteren van noden bij besturen en hierop gepast een antwoord bieden, binnen de (groot)stedelijke context ☐ Samenbrengen van bestuurders, uitbouwen van netwerk rond grootstedelijke thema's
Directies	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Bij het uitwerken van dossiers, projecten rond bijv. (kinder)kansarmoede, gekwalificeerde uitstroom, recht op onderwijs voor alle kinderen ☐ Vraaggestuurde ondersteuning bieden ☐ Initiatieven van onderwijspartners kenbaar maken ☐ Centraliseren van informatie/gegevens, bevragingen ☐ Verslag uitbrengen of doorsturen van vertegenwoordiging ☐ Ondersteunen van de visieontwikkeling en versterken van de beleidskracht van directies ☐ Capteren van noden en samen uitwerken van stappenplan ☐ Stimuleren van samenwerking binnen directieteam(s) en schoolbesturen

Intern VicOG	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Aansturen van het secretariaat ☐ Relevante regelgeving + toepassing secretariaatswerking ☐ Voorbereiden nota's vicaris, raad van bestuur ☐ Verslaggeving overlegmomenten ☐ Materiële en logistieke ondersteuning van initiatieven van de verschillende directoraten
--------------	--

Vooruitblik: aanzetten voor de werking van volgende jaar

Er is een duidelijke uitsplitsing van de taken voor het diocesaan onderwijsbureau en de opdrachten voor grootstedenbeleid.

De logistieke ondersteuning van de andere directoraten behoort tot de continue basisopdracht van het diocesaan onderwijsbureau. Daarnaast maakt het wat facilitair en financieel beheer betreft, werk van de praktische operationele gevolgen van de inkanteling binnen Katholiek Onderwijs Vlaanderen van enerzijds de pedagogische begeleiding (vanaf 01/01/2019) en anderzijds van het luik nascholing PEDIC (vanaf 01/09/2019). Dat dient zich onder meer te vertalen in het concreet actualiseren van de boekhouding en facturatie aan de nieuwe situatie vanaf september 2019, in het aanpassen van alle overeenkomsten met partners en externen, in een reorganisatie van het facilitair beheer, enz. Ook de huisvesting van de toekomst met oog voor de toekomstige operationele werking van Katholiek Onderwijs Vlaanderen en de digitalisering van administratie in al haar facetten komen steeds belangrijker onder de aandacht om proactief de werking van het vicariaat te verzekeren en te optimaliseren.

Voor het grootstedenbeleid blijven we inzetten op het ondersteunen en versterken van de beleidskracht van besturen en directies van katholiek onderwijs in Gent, en met uitbreiding in de Regio Oost-Vlaanderen. We bouwen ons netwerk met partners en experts op het vlak van grootstedelijke problematieken verder uit in functie van het tegemoetkomen aan de noden en verzuchtingen van onze katholieke scholen.

We zetten vooral in op :

- Flankerend onderwijsbeleid 'sociale voordelen'.
- De gewijzigde situatie rond 'sociaal tolken en vertalen' en de samenwerking met IN-Gent.
- Capaciteit in basis en secundair onderwijs en masterplannen scholenbouw Gent
- Gelijkekansenbeleid (en LOP-werking)
- Grootstedelijke problematieken waarmee de scholen worden geconfronteerd:
  - o Kansarmoede
  - o Kleuterparticipatie
  - o Spijbelgedrag en (on)gekwalificeerde uitstroom

Directoraat Schoolbesturen

Het directoraat Schoolbesturen

Met de Dienst Schoolbesturen wil het Vicariaat Onderwijs schoolbesturen beleidsmatig ondersteunen in overleg en in nauwe samenwerking met de andere diocesane diensten en met de diensten van Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

Schoolbesturen en individuele schoolbestuurders kunnen hier terecht met al hun vragen. Indien nodig, worden zij doorverwezen naar een bevoegde dienst.

In het proces van Bestuurlijke Optimalisering en Schaalvergroting (BOS) ondersteunen wij scholen en schoolbesturen op het vlak van groei naar sterkere bestuurlijke entiteiten die regionaal de verantwoordelijkheid opnemen voor het organiseren van (alle vormen van) katholiek onderwijs.

In de coördinerende taak die het vicariaat vervult voor het katholiek onderwijs in het Bisdom Gent, faciliteert en modereert de Dienst Schoolbesturen de werking van de Diocesane Plannings- en Coördinatiecommissie voor basisonderwijs (DPCC-BaO) en voor secundair onderwijs (DPCC-SO).

Op het vlak van regionale netwerking ondersteunen en modereren wij de werking van het Comité Besturen (COBES) en de organisatie van regionale bestuurdersvergaderingen.

Met initiatieven voor vorming voor besturen spelen we in op de noden van het werkveld en op alle aspecten van nieuwe regelgeving die de overheid aan de besturen oplegt.

In het overleg met de regionale ankerfiguren voor besturenwerking, vertegenwoordigt de directeur van de Dienst Schoolbesturen de regio Oost-Vlaanderen voor Vlaanderenbrede afstemming, in nauw contact met de Dienst Bestuur en Organisatie van Katholiek Onderwijs Vlaanderen.

Personeel en medewerkers:

- De directeur van de Dienst Schoolbesturen van het vicariaat is ook regionaal ankerpersoon voor besturenwerking in KathOndVla
- De procesbegeleider BOS modereert vraaggestuurd BOS-gesprekken in het werkveld
- De medewerkers BOS worden als organisatiedeskundigen vraaggestuurd ingezet in (deel)projecten van BOS-gesprekken

Wat doen we voor jou?

Vijf essentiële kerntaken:

INFORMEREN

- Activiteiten en initiatieven voor schoolbesturen in het kader van BOS, DPCC, COBES, vorming voor besturen
- (Evolutie in) regelgeving vanuit de bevoegde overheden, aansluitend en aanvullend op de nieuwsbrieven van KathOndVla

VERTEGENWOORDIGEN en BELANGEN BEHARTIGEN

- Structureel in regionale en Vlaanderenbrede overlegfora in Katholiek Onderwijs Vlaanderen
- Op uitnodiging in andere gremia

ONDERSTEUNEN

- Procesbegeleiding BOS en ondersteuning bij de vorming van scholengemeenschappen
- Vraaggestuurde ondersteuning bij beleidsmatige thema's in de werking van de vzw-schoolbestuur

AANSPREEKPUNT ZIJN

- Regionaal verankerd aanspreekpunt voor Katholiek Onderwijs Vlaanderen
- Aanspreekpunt voor alle schoolbesturen die verantwoordelijk zijn voor het verstrekken van katholiek onderwijs in het Bisdom Gent
- Aanspreekpunt voor individuele (kandidaat-)bestuurders voor allerlei vragen over diverse aspecten en inhouden van het opnemen van verantwoordelijkheden in een schoolbestuur

FACILITEREN

- Ontmoeting en overleg tussen schoolbesturen onderling
- Ontmoeting en overleg tussen schoolbesturen en (diensten van) Katholiek Onderwijs Vlaanderen
- Ontmoeting en overleg tussen schoolbesturen en externe partners (overheden, externe expertise voor vorming en advies in diverse beleidsdomeinen ...)
- Werking van DPCC, COBES

Werking 2019

BOS en scholengemeenschappen

In juni 2019 was het aantal schoolbesturen in het bisdom Gent verder gedaald tot 150. De op dat ogenblik lopende BOS-gesprekken kunnen door fusie dat aantal met 30 à 35 eenheden doen dalen. De gesprekken m.b.t. bestuurlijke eenmaking werden in 2019 noodgedwongen doorkruist met gesprekken over de vorming van nieuwe scholengemeenschappen. Dit is een heel ander soort gesprekken: besturen moeten aan tafel om hun scholen regionaal en niveaugebonden te laten samenwerken, zonder dat dit iets hoeft te betekenen op het vlak van

bestuurlijke eenmaking. In juni 2020 worden de aanvragen ingediend bij de overheid. Uiteraard hebben de BOS-gesprekken een grote invloed op deze 'organisatie' van scholen in scholengemeenschappen. Eind 2019 zag het er naar uit dat in het basisonderwijs het aantal scholengemeenschappen zal dalen van 54 naar 45. De helft daarvan blijft ongewijzigd qua samenstelling. Niet onbelangrijk daarbij is het gegeven dat in 15 van deze 22 gevallen alle scholen in één bestuur zitten. De 23 scholengemeenschappen basisonderwijs die anders zullen samengesteld worden, zijn een rechtstreeks gevolg van lopende of afgeronde BOS-gesprekken. In het secundair onderwijs zag het er in december 2019 naar uit dat het aantal scholengemeenschappen ongewijzigd blijft op 15. In de stad Gent blijven er 3 scholengemeenschappen SO, maar dan wel in gewijzigde samenstelling t.g.v. BOS-gesprekken. Deze drie scholengemeenschappen spraken de intentie uit om op bestuurlijk vlak een regionaal overlegplatform gestalte te geven. De concrete invulling daarvan is een opdracht voor de eerste helft van 2020.

Ook in de dagelijkse werking van de Dienst Schoolbesturen blijven BOS en scholengemeenschappen een vast agendapunt:

- Intern overleg ad hoc met externe experts (juridisch, fiscaal, verzekeringen, ervaringsdeskundigen in werking vzw ...)
- Wekelijks overleg Dienst Schoolbesturen met de directeur en de procesbegeleider, eventueel aangevuld met interne medewerkers en externe experts.
- Tweewekelijks Vlaanderenbreed overleg met de ankerfiguren voor besturenwerking (VOA), maandelijks aangevuld tot een Vlaanderenbreed overleg (VOBOS) met de procesbegeleiders BOS
- Monitoren van stand van zaken in alle BOS-processen in het bisdom Gent en deze info Vlaanderenbreed delen via VOBOS. Idem voor gesprekken m.b.t. samenstelling van nieuwe scholengemeenschappen.

COBES

In de jaarwerking van cobes zijn de twee 'open cobesvergaderingen' van juni en december vaste ijkpunten geworden van informatiedoorstroming en wisselwerking bottom-up en top-down, ook van contacten van het onderwijsveld met de netwerkorganisatie KathOndVla, via het vicariaat.

Verder valt aan te geven in de werking van cobes:

- Via de ankerfiguur (tweewekelijks) voor besturenwerking en de vertegenwoordigers in de bestuurs- en adviesorganen (maandelijks) dragen we zorg voor de link tussen vicariaat en Katholiek Onderwijs Vlaanderen
- Vanuit COBES nemen we deel aan het Vlaanderenbrede Overlegforum voor Besturen (vijftal vergaderingen op jaarbasis)

DPCC

- Aanvragen verzamelen, verwerken en publiceren op de website (het werkveld informeren).
- Overleg tussen alle betrokken partijen organiseren waar nodig: op twee vooraf vastgelegde overlegdagen en eventueel bijkomend ad hoc
- Beslissingen publiceren om het werkveld te informeren
- Op jaarbasis drie vergaderingen voor DPCC-BaO en DPCC-SO

- Planningsmededelingen namens Katholiek Onderwijs Vlaanderen extra onder de aandacht brengen en waken over te volgen procedures: intern binnen Katholiek Onderwijs Vlaanderen en extern naar het departement Onderwijs

VORMING VOOR BESTUREN

De organisatie van vorming voor besturen wordt meer en meer gelijkgericht en vlaanderenbreed aangeboden in afspraak met de verschillende regio's. Via het kerntakendebat van Katholiek Onderwijs Vlaanderen klinkt steeds meer de vraag om de vormingsmomenten extra betalend te maken, bovenop het lidgeld dat de besturen betalen. Het vicariaat ijvert ervoor om de vorming maximaal in het 'verzekerd aanbod' te houden. Het vicariaat zal blijven inzetten op netwerking van besturen waarin ontmoeting en delen van expertise centraal staan.

Verder zijn we in de jaarwerking op de volgende manier bezig met 'vorming':

- In COBES de noden voor vorming in het werkveld verzamelen en ter sprake brengen in VOA, waar de Vlaanderenbrede vormingskalender wordt opgesteld
- De vormingskalender verspreiden in het bisdom Gent en de vormingsavonden faciliteren en organiseren
- Vormingen 2019:
  - o WellBe
  - o Organisatiestructuur en verantwoordelijkheden
  - o Organisatiecultuur
  - o Identiteit en onderwijskundig beleid
  - o Onthaal voor kandidaat- en startende bestuurders
  - o Masterclass voor besturen
  - o Energie en zorg voor klimaat
  - o Goed werkgeverschap
  - o Werken aan diversiteit in het personeelsbestand
  - o Functioneren, evalueren en tucht
  - o De vernieuwde vzw-wetgeving
- In totaal mochten we op alle vormingsactiviteiten in ons bisdom ruim 500 deelnemers verwelkomen, een in vergelijking met vorige jaren steeds stijgend aantal.

Vooruitblik: aanzetten voor de werking van volgend jaar

ALGEMEEN

Besturen (blijven) aansporen om directies te betrekken bij elke vorm van evolutie zoals aangegeven in de inleiding van dit jaarverslag. Duidelijk maken dat gedeelde verantwoordelijkheid en wederzijds respect sleutelcompetenties zijn aan de overlegtafel waar de strategische en de operationele werkterreinen elkaar ontmoeten.

BOS en scholengemeenschappen

- Blijven inzetten op de noodzaak tot bestuurlijke optimalisering en schaalvergroting. Besturen overtuigen dat een (verplichtend) decreet daarvoor niet nodig is
- Verdere begeleiding van actuele processen, ook na het moment van fusie
- Blijven inzetten op begeleiding van reeds geoptimaliseerde besturen

- De vorming van scholengemeenschappen opvolgen en monitoren
- De vorming van een regionaal overlegplatform in de grootstad Gent faciliteren en helpen coördineren.

COBES

- Blijven inzetten op het contact met de basis
- Blijven inzetten op doorstroming van info top-down en bottom-up
- Blijven inzetten op het belang van open COBES-vergaderingen

VORMING VOOR BESTUREN

- Opstellen van een nieuwe vormingskalender die voldoet aan noden in het werkveld en aan regelgeving namens de overheid
- Evaluatie van het vormingsaanbod in COBES
- Evolutie naar het betalend maken van vorming van nabij opvolgen en overleggen in COBES, op VOA en met de bisschoppelijk gedelegeerden.
- Blijven inzetten op netwerken op grote en kleine schaal.

Directoraat identiteit i.s.m. de godsdienstinspectie

Het directoraat identiteit

Uit het jaarverslag van 2018 kwamen we tot 4 doelstellingen die we ook in 2019 zoveel mogelijk wilden realiseren:

1. Inzetten op een breed samenwerkingsverband met de godsdienstinspectie BaO & SO
2. Inhoudelijke verdieping van een vernieuw(en)de visie op schoolpastoraal en opvoedingsproject binnen de katholieke dialoogschool met aandacht voor de nieuwe engagementsverklaring
3. Een gelijkgerichte samenwerking met de collega's van de andere regio's onder supervisie van de dienst IDK van Katholiek Onderwijs Vlaanderen
4. Een concreet aanbod realiseren vanuit een doordachte visie voor diverse doelgroepen: schoolbesturen en leidinggevendenden, pastorale medewerkers, identiteitsteams, pedagogische begeleiders

Door de onvoorziene uitval van de halftijdse collega voor BaO (omwille van zorgverlof) vanaf september 2019 werd minder gefocust op visieontwikkeling maar vooral gezocht naar concrete oplossingen om de afspraken en aanvragen van de scholen te kunnen invullen. Dit lukte grotendeels dankzij een constructieve samenwerking met de godsdienstinspectie BaO die ondersteuning bood voor de groepen van 'christenen op de basisschool' en bij de PaGwerking BuO. In dialoog met de schoolbegeleiders BaO werden ook oplossingen gevonden voor alle trajectaanvragen van de scholen. Deze werden zoveel mogelijk overgenomen door de regionale identiteitscoördinator en er werd ook een beroep gedaan op de nascholer identiteit van Katholiek Onderwijs Vlaanderen. We konden rekenen op het begrip van de scholen voor de herschikkingen en uit de evaluaties blijkt dat de trajecten goed aansloegen. Aldus werd een onverwachte crisissituatie voor alle partijen een leerrijke ervaring. Omwille van de focus op het BaO werd wat gesnoeid in het identiteitsaanbod voor het SO maar dit kon gecompenseerd worden door de verbinding en samenwerking van voorgaande jaren. Concrete vragen kregen altijd een antwoord en de pastorale interviews voor de scholengemeenschappen konden ook doorgaan.

Dankzij een bijkomende investering van de RvB voor een directeur vicariaat kwam er toch een versterking voor identiteit vanaf september 2019. Dhr. Hans Boussery met wie al een jarenlange aangename en goede samenwerking was als directie voor pastoraal, als bestuurder voor identiteit en als dirigent voor het gelegenheidskoor tijdens de directiedagen SO, ondersteunt voortaan ook de identiteitswerking als klankbord en kritische vriend. Vanuit

zijn ervaring als bestuurder kan hij de communicatie naar schoolbesturen vooral opnemen, de regionale identiteitsbegeleider focust dan meer op het inhoudelijke luik en de schoolpastoraal, en de communicatie hierover met directies en leerkrachten.

Wat doet de dienst identiteit voor jou?

Als aanspreekpunt voor identiteit willen wij scholen concreet ondersteunen bij de integratie van het project van de katholieke dialogeschool, niet enkel vanuit levensbeschouwelijk maar ook vanuit pedagogisch en maatschappelijk oogpunt. De identiteitstrajecten die aan scholen aangeboden worden vertrekken ook vanuit deze doelstellingen en worden op maat van de vraag ook vertaald in de missie en visie van pedagogische projecten.

Ook al is het niet altijd evident in de gesecculariseerde context van heel wat scholen toch blijven wij ook opteren voor de pastorale ondersteuning van medewerkers. Wij ervaren hier ook een grote nood. Deze begeleiding focust vooral op de PaG (pastoraal dragende groep) van een school en de zoektocht naar een vernieuw(en)de aanwezigheid binnen de hedendaagse diversiteit. We brengen de medewerkers hiervoor ook schooloverstijgend samen in lerende netwerken.

Analoog met de andere directoraten realiseren wij deze doelstellingen via 4 kanalen:

1. Informeren
2. Vertegenwoordigen met belangenbehartiging
3. Ondersteunen
4. Aanspreekpunt zijn en faciliteren

Het identiteitsteam werkt hiervoor intern samen met de beleidsploeg van het vicariaat, met de godsdienstinspectie, met de pedagogische begeleiding en ook Vlaanderenbreed met de collega's van de andere regio's.

Werking 2019

permanent
  maandelijks
  trimestrieel
  halfjaarlijks/jaarlijks
  volgens noodzaak

INFORMEREN

DOMEIN	HOE
Godsdienst-Inspectie	☐ SO: vakvergaderingen per graad (per SG) ☐ BaO & SO: infomomenten over o.a. brochure R.K.-Godsdienst, Thomaswebsite wb KDS ... ☐ BaO: driejaarlijkse conferentiecycclus KDS ☐ SO: digitale nieuwsbrieven

Pastoraal	<ul style="list-style-type: none"> □ BaO & SO: bundelen en doorgeven van relevante informatie i.v.m. pastorale initiatieven, vieringen, inspirerend materiaal ... □ BaO & SO: digitale communicatie - via mail contact houden, informeren, antwoorden op vragen, uitnodigen, materialen ontwikkelen & aanleveren □ BaO & SO: blog schoolpastoraal actualiseren ■ BaO & SO: digitale nieuwsbrieven □ BaO & SO: verslag uitbrengen van regionale intervisies & Vlaanderenbrede overlegmomenten
Identiteit & Kds	<ul style="list-style-type: none"> □ BaO & SO: inspirerende initiatieven (zowel intern als extern) bekend maken via mailing, website, affichering ... □ BaO & SO: relevante info doorgeven aan de verschillende directoraten ■ BaO & SO: verslag uitbrengen van Vlaanderenbrede overlegmomenten (bv. beleidsgroep KDS)

VERTEGENWOORDIGING & BELANGENBEHARTIGING

DOMEIN	HOE
Godsdienst-Inspectie	<ul style="list-style-type: none"> ■ BaO & SO: vertegenwoordiging van IRIGSO in adviesgroep KDS □ BaO & SO: intern overleg VICOOG ■ BaO & SO: onderling overleg ■ SO: aanvangsbegeleiding nieuwe leraren & nieuwe directies
Pastoraal	<ul style="list-style-type: none"> ■ BaO & SO: deelname aan VO pastoraal □ BaO: deelname aan stuurgroep van directiecongres, pedagogische overlegmomenten □ SO: pleitbezorger bij codi's in SG voor pastorale intervisies
Identiteit & Kds	<ul style="list-style-type: none"> ■ BaO & SO: deelname aan beleidsgroep KDS ■ BaO & SO: deelname aan adviesgroep KDS □ SO: deelname aan stuurgroep SO & stuurgroep directiecongres, pedagogische overlegmomenten □ Contact en communicatie met de godsdienstinspectie en met de onderwijs gerelateerde bisschoppelijke diensten zoals IJD, CCV... □ BaO & SO: uitwisseling met collega's uit andere regio's en van de onderwijscongregaties □ BaO & SO: inhoudelijk overleg i.v.m. christelijke inspiratie en identiteit binnen de eigen organisatie en geïntegreerd naar schoolbegeleiding

ONDERSTEUNEN

DOMEIN	HOE
Godsdienst-Inspectie	<ul style="list-style-type: none"> ▣ BaO & SO: vraaggestuurde begeleiding van individuele godsdienstleerkrachten en directies i.v.m. KDS ▣ BaO: driedaagse schoolbezoeken i.k.v. 'zonneplekken' ▣ BaO & SO: inhoudelijke & bezinnende bijdrage aan vormingsdagen VICOG
Pastoraal	<ul style="list-style-type: none"> ▣ SO: regionale intervisies per SG (15 groepen) ▣ BaO: georganiseerde thematische bijeenkomsten per regio ▣ BaO: halve of hele pastorale dag ▣ BaO: 'zonneplekken' i.s.m. godsdienstinspectie (3 dagen p/school – een gemiddelde van 7 scholen per jaar) ▣ BaO & SO: pastorale trajecten per school (vraaggestuurd) ▣ BaO & SO: ondersteuning bij rouw & crisismomenten en in de nazorg, professionaliseren van schoolteams
Identiteit & Kds	<ul style="list-style-type: none"> ▣ BaO & SO: bezinningen en vormingen op interne dienst- en werkvergaderingen ▣ BaO & SO: schooloverstijgende netwerking via CIL, intervisiemomenten, themadagen, schoolcontacten ... ▣ BaO & SO: op vraag en maat van concrete scholen of scholengroepen trajecten i.v.m. KDS ondersteunen of begeleiden (bv. materialen uitwerken, pedagogische studiedagen of themadagen mee organiseren ...) ▣ BaO & SO: voorbereiden overlegmomenten, denkdagen, intervisies, visieteksten ...

AANSPREEKPUNT ZIJN & FACILITEREN

DOMEIN	HOE
Godsdienst-Inspectie	<ul style="list-style-type: none"> ▣ BaO & SO: intern overleg met dienst identiteit ▣ BaO & SO: contactpersoon zijn voor individuele godsdienstleerkrachten & directies ▣ BaO & SO: intra-levensbeschouwelijke dialoog ondersteunen
Pastoraal	<ul style="list-style-type: none"> ▣ BaO: brugfiguur zijn tussen school en plaatselijke kerkgemeenschap wat betreft initiatiesacramenten zoals eerste communie, vormsel ... ▣ BaO & SO: beroepsspiritualiteit met groepen van 'Christenen op school' voor leerkrachten en directies

Identiteit & Kds	<ul style="list-style-type: none"> □ BaO & SO: contacten en communicatie met lokale geloofsgemeenschappen (ook interreligieus) □ In de eigen organisatiecultuur op zoek gaan naar onze bronnen en inspiratie (o.a. via de 'vrienden van de kapel', voorbeelden van visualisering, interne overlegmomenten en denkdagen ...) □ BaO & SO: de christelijke inspiratie integreren in aanvangsbegeleiding van nieuwe directies & leerkrachten □ BaO & SO: ondersteuning en vorming voor schoolbesturen wat betreft de integratie van de KDS in de BOS-verhalen
------------------	---

Vooruitblik: aanzetten voor de werking van volgend jaar

Een nieuwe tendens die zich voordoet zijn de aanvragen van schoolbesturen om in te zetten op identiteitstrajecten die niveau- en schooloverstijgend zijn, vaak in het kader van BOS-initiatieven. Dit kan een relevante opportuniteit zijn waardoor we in de toekomst met beperkte mankracht toch een efficiënte dienstverlening kunnen waarborgen.

De godsdienstinspectie zal de komende jaren vooral inzetten op de implementatie van de nieuwe leerplannen (voor BaO ZILL en voor SO in kader van de modernisering SO). Als klein identiteitsteam willen we de noden van scholen optimaal en deskundig blijven ondersteunen. De vraag is hoe we dit efficiënt kunnen blijven doen met beperkte mankracht en middelen. Lerende netwerken met de expertise van vrijwilligers lijkt hier een mogelijkheid, ook om de identiteitsontwikkeling, pastorale ondersteuning en rouwzorg schoolnabij en regionaal te verankeren. Toekomstgericht willen we hier inzetten op visieontwikkeling en een optimalere structurele aanpak. Dus niet zozeer brandjes blussen en directe interventie als wel focussen op een brandpreventieplan in de concrete schoolcontext en met schooloverstijgende samenwerking.

Ook intern binnen het vicariaat onderwijs Gent wil het identiteitsteam als verbindende kracht aanwezig zijn voor alle medewerkers (de pastorale presentie in de concrete praktijk als teach what you preach). Om het draagvlak van de KDS te verruimen blijft ook de vraag naar aandacht voor de professionele identiteitsontwikkeling als organisatie. Vanuit de Vlaanderenbrede identiteitsbegeleiding blijft dit ook een prioritair aandachtspunt dat we naar voor willen schuiven in het kerntakendebat. Het gaat hier immers om de core business en het bestaansrecht van onze netwerkorganisatie, maar tevens om een inspiratiebron met een maatschappelijke urgentie en relevantie die ons nauw aan het hart ligt.

Directoraat pedagogische begeleiding en nascholing

Kerntaak van het directoraat

Het directoraat pedagogische begeleiding is een regionale geleding van de pedagogische begeleidingsdienst van het katholiek onderwijs (PBDKO) met zetel te Brussel, Guimardstraat 1.

PEDIC, de nascholingsdienst voorziet een waaier aan nascholingsactiviteiten op maat van directies, leerkrachten en schoolteams. 2019 was een bijzonder jaar voor PEDIC. Tot 31 augustus was PEDIC ingebed in de vzw van het vicariaat, vanaf 1 september kantelt PEDIC in binnen vzw Katholiek Onderwijs Vlaanderen. Concreet betekent dit dat inkomsten en uitgaven, waaronder inschrijvingsgelden en personeelskosten door een andere vzw ontvangen en gedragen worden. Deze overdracht gebeurt na een lange voorbereidingstijd en constructieve gesprekken tussen beide vzw's. De krachten bundelen op Vlaams niveau garandeert een duurzame werking voor de toekomst. De blijvend regionale verankering van PEDIC binnen de regionale pedagogische begeleiding met als vaste uitvalsbasis het Sint-Baafshuis in Gent zorgt voor continuïteit voor onze scholen die blijvend kunnen rekenen op een sterk en dynamisch vormingsaanbod.

De decretale opdrachten van de begeleidingsdienst

Art. 15, §2 van het kwaliteitsdecreet (8 mei 2009) stelt dat de pedagogische begeleidingsdiensten jaarlijks rapporteren aan de Vlaamse regering over de activiteiten van het afgelopen schooljaar en zich verantwoorden voor het gebruik van de ontvangen middelen. Dit is de reden waarom we in dit jaarverslag voornamelijk focussen op rapportage over onze dienstverlening naar onze opdrachtgever toe en waarom we er meteen onze interne reflectie aan koppelen. U vindt hierbij een link naar het jaarverslag van de pedagogische begeleidingsdienst 18-19: https://pincette.katholiekonderwijs.vlaanderen/meta/properties/dc-identifier/Jaarverslag_Ped_Beg_2018-2019

Om het begeleidingsplan goed te kunnen uitrollen, is het nodig om in te zetten op twee verschillende dynamieken: een Vlaanderenbrede en een regionale/congregationele/dienstgebonden dynamiek. Beide dynamieken zijn noodzakelijk, maar mogen toch niet te veel van elkaar verschillen. Per thema is er een Vlaanderenbreed Overleg (VO) dat het overzicht bewaart. In die VO zitten begeleiders uit verschillende regio's, diensten en congregaties samen.

In de VO wordt een Vlaanderenbreed actieplan uitgetekend waarin we acties beschrijven vanuit het idee: aan welke doelen gaan we op welke manier samen werken? Daarnaast

bestaan er ook regionale/congregationele/dienstgebonden actieplannen. Deze actieplannen zijn een aanvulling op het Vlaanderenbrede actieplan. Ze zorgen ervoor dat ook de specifieke noden van regio's/diensten/ congregaties niet ondergesneeuwd geraken.

In de VO worden de actieplannen aan elkaar voorgesteld, met als doel van elkaar te leren en een gelijkgerichte werking te bevorderen.

De monitoring gebeurt ook door de verschillende VO's. Naar aanleiding van dit begeleidingsverslag ging elk VO op zoek naar drie kwaliteitsvolle good practices die Vlaanderenbreed gedeeld kunnen worden. In dit begeleidingsverslag kun je telkens naar de voorbeelden en de bijhorende materialen doorklikken. De voorbeelden staan online voor onze begeleiders; op die manier kunnen we begeleiders inspireren rond de verschillende prioriteiten. Achter het begeleidingsverslag zit dus een rijke verzameling van mooie voorbeelden van begeleidingsinterventies en een schat aan materiaal.

Daarnaast hebben we een kwantitatieve monitoring via het dagboek, het registratiesysteem van de pedagogische begeleiding. Daar zien we hoeveel tijd van de schoolcontacten aan welke prioritaire thema's besteed werd. In de loop van het jaar bekeken de kwaliteitsbegeleiders de cijfers en probeerden bij te sturen waar nodig. Dit begeleidingsverslag biedt de mogelijkheid aan de VO's om het kwantitatieve luik gezamenlijk te bekijken en zo de actieplannen nog verder aan te vullen waar relevant.

We bereikten zo goed als al onze scholen; er zijn slechts twee 'dodehoekscholen' die we niet bereiken met onze pedagogische begeleidingsdienst. Het gaat om 2 Franstalige scholen in de regio Mechelen-Brussel.

Vanuit onze decretale opdrachten blijven we alle thema's naar voor schuiven maar enkele krijgen speciale aandacht. Een thema dat in komende jaren centraal zal komen te staan, is de datageletterdheid van scholen. Niet alleen de Commissie Monard die de pedagogische begeleiding in 2018 evalueerde, maar ook wetenschappelijke studies en de Onderwijs Spiegel hebben de nood aan ondersteuning in scholen op dit domein aangekaart. Ook het voornemen van de nieuwe Vlaamse Regering om in te zetten op gevalideerde proeven en het in kaart brengen van leerwinst, vereisen dat we scholen klaar maken om data op een efficiënte wijze in te zetten voor kwaliteitsontwikkeling. Daarom namen we in de praktijkvoorbeelden ook twee voorbeelden op die rechtstreeks aan het thema datageletterdheid te linken zijn (voorbeeld 4 en voorbeeld 5). Het gaat daarbij zowel om data die reeds beschikbaar zijn (bijvoorbeeld Dataloep, schoolportretten, data Agodi, gemeentelijke rapporten ...) als om data die de school zelf kan verzamelen (Learning Analytics, data uit puntenboeken en leerlingvolgsystemen ...). Het kan ook gaan over het verzamelen van specifieke nieuwe data (bijvoorbeeld via vragenlijsten, interviews of focusgesprekken, via praktijkonderzoek ...). Dat thema verdient bijzondere aandacht in de komende jaren. Een belangrijke hefboom hierbij wordt het inzetten op de interne datageletterdheid, onder meer via gerichte professionalisering en via het

benoemen van 'ankerpersonen' die vanuit een datagerichte *mindset* collega's kunnen ondersteunen.

Intern zetten we ook het voorbije schooljaar in op professionalisering van begeleiders inzake kwaliteitsontwikkeling via uiteenlopende regionale structuren en via een sessie in de basisvorming voor begeleiders. Daarin ligt de focus op het 'kwaliteitsbegeleider' maken van elke begeleider, door in elk begeleidingstraject de principes van doelgericht en integraal, systematisch en cyclisch ontwikkelen te integreren.

Het nieuwe begeleidingsplan was de hefboom om het delend leren van elkaar te versterken. Ook op de dag van de begeleider werd aan begeleiders basisonderwijs een sessie gegeven rond het sterker benutten van (schooleigen) evaluatie voor de kwaliteitsontwikkeling op schoolniveau.

Blijvende aandacht gaat ook naar het ondersteunen van de hele loopbaan van leidinggevendenden. Het professionaliseringsaanbod voor beginnende leidinggevendenden krijgt via de opleiding ProfS voor (buitengewoon) basisonderwijs en via CVA voor (buitengewoon) secundair onderwijs vorm.

De leerplannen zijn nooit een doel op zich, maar een middel om vanuit het schooleigen (ped)agogisch project bewuste keuzes te maken met oog voor elke lerende. Het mag niet verwonderen dat niveauspecifieke elementen een cruciale rol spelen, maar niveaus elkaar tegelijkertijd ook inspireren. Dat leerplannen implementeren geen doel op zich is, weerspiegelt zich perfect in het percentage begeleiding dat specifiek op deze doelen inzet: 18%. Leerplanimplementatie gebeurt niet geïsoleerd, maar in verbinding met andere strategische doelen.

In het begeleidingsplan kun je terugvinden dat het doel van goed onderwijs de brede persoonsvorming van elke lerende is. De pedagogische begeleidingsdienst van Katholiek Onderwijs Vlaanderen stelt zich zelf ook als lerende op en doet aan interne kwaliteitsbewaking. In het hervisitatie rapport van de commissie onder leiding van George Monard, dat in het voorjaar van 2019 uitkwam, staan er aanbevelingen rond de optimalisering van de interne werking. We nemen deze feedback ter harte, leggen ze naast de elementen uit onze eigen kwaliteitsmonitoring en gaan ermee aan de slag.

We vinden het belangrijk dat het traject dat we hieromtrent lopen gedragen is door alle begeleiders. Vandaar dat we ervoor kozen om een traject te lopen op het niveau van beleid (ook met onze besturen, met de overheid en de andere begeleidingsdiensten) en van begeleiders.

Deze trajecten mondden uit in een synthesesetext waarin we elf prioriteiten onderscheiden. Een kernteam ging met de synthesesnota aan de slag. Zo kwamen we tot negen prioriteiten waarrond we de komende schooljaren aan de slag gaan.

- Vlaanderenbrede begeleidingsdidactiek;
- competentie-ontwikkeling kwaliteit en datagebruik;
- effectmonitoring van begeleidingsinterventies;
- integraal plan kwaliteitsontwikkeling;
- voldoende aanwezigheid op de werkvloer;
- kennismanagement;
- bereik van alle onderwijsinstellingen;
- functioneringsbeleid;
- leiderschapsontwikkeling.

De pedagogische begeleidingsdienst van Katholiek Onderwijs Vlaanderen werkt met de omkadering die door de overheid wordt toegekend. Voor het werkjaar 2018-2019 ging het voor regio Oost-Vlaanderen over (halftijdse of voltijdse) 5 begeleiders project competentie-ontwikkeling, 5 begeleiders project Taal, 9 schoolbegeleiders basisonderwijs, 5 schoolbegeleiders secundair onderwijs, 28 vakbegeleiders secundair onderwijs, 1 begeleider buitengewoon onderwijs, 3 niveau-coördinatoren, 1 nascholingscoördinator, 4 nascholers.

Voor een stevige samenwerking en het realiseren van een geïntegreerde ondersteuning, is een intensieve en effectieve interne communicatie van cruciaal belang. Het is een voortdurend aandachtspunt in het geheel van onze werking, waar op veel verschillende manieren aan gewerkt wordt. We illustreren dit aan de hand van het coherente ondersteuningsaanbod nascholing-begeleiding.

Binnen de geïntegreerde nascholingsprojecten worden nascholing en begeleiding geïntegreerd en complementair ingezet, zoals beschreven in het begeleidingsplan. Hiervoor werken we samen tijdens de verschillende fases van het proces.

Wat doet de pedagogische begeleiding Regio Oost-Vlaanderen voor jou?

INFORMEREN

- We informeren scholen over alle inhouden die een link hebben met de decretale opdrachten en daarnaast informeren we hen over alle initiatieven van relevante onderwijspartners Vlaanderen breed en in het bijzonder van regio Oost-Vlaanderen.

BELANGENBEHARTIGING - VERTEGENWOORDIGING

- We vertegenwoordigen katholiek onderwijs op verschillende fora, zowel beleidsmatig als bij concrete thema's
- We behartigen de belangen en vertegenwoordigen het katholiek onderwijs in regio Oost-Vlaanderen

ONDERSTEUNING

- We bieden vraaggestuurd ondersteuning bij thema's gerelateerd aan onze decretale opdrachten
- We bieden een coherent ondersteuningsaanbod aan door actuele thema's en specifieke doelgroepen in de kijker te zetten (zie begeleidingsbrochures en nascholingsaanbod)
- We ondersteunen directies en schoolteams bij het implementeren van nieuwe leerplannen, innovaties
- We ondersteunen directies en schoolteams in crisismomenten
- We bieden ondersteuning voor Identiteitsontwikkeling binnen/op weg naar de katholieke dialogeschool in samenwerking met het directoraat Identiteit
- We ondersteunen Zorgbreed en Kansrijk onderwijs
- We ondersteunen scholen bij de uitbouw van een Taalbeleid
- We bieden ondersteuning aan beginnende directies door de opleiding Profs en netwerken beginnende directies secundair onderwijs door in te zetten op gedeeld onderwijskundig leiderschap van leidinggevenden
- We ondersteunen scholen door Lerende netwerken op te richten rond diverse thema's maar ook door hen zelf te leren hoe lerende netwerken op te zetten binnen de school of binnen de scholengemeenschap.
- We ondersteunen beginnende leraren door het nemen van allerlei initiatieven waarbij we begeleiden met effect tot op de klasvloer
- We ondersteunen scholen bij het deelnemen aan internationale projecten
- We ondersteunen scholen in het uitvoeren van het M-decreet en inclusief onderwijs
- We ondersteunen de kwaliteitsontwikkeling van scholen
- We ondersteunen scholen in functie van opvolging van doorlichting

AANSPREEKPUNT ZIJN

- We zijn het regionaal verankerd aanspreekpunt voor de Pedagogische Begeleidingsdienst van Katholiek Onderwijs Vlaanderen
- We hebben als begeleidingsdienst en nascholingsdienst een makelaarsrol om scholen de weg te wijzen naar externen

FACILITEREN

- We faciliteren het overleg tussen verschillende onderwijspartners
- We faciliteren het overleg tussen scholen binnen de stad Gent
- We faciliteren het overleg tussen scholen en scholengemeenschappen onderling
- We faciliteren scholen in de samenwerking rond bepaalde (al dan niet actuele) thema's door lerende netwerken, organiseren van directievergaderingen en tal van andere overlegfora.

Werking 2019

permanent maandelijks trimestrieel halfjaarlijks/jaarlijks volgens noodzaak

INFORMEREN

WIE	WAT
Besturen	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Info-momenten Ronde Van Vlaanderen ☐ VOCODI: voorzitters schoolbesturen en coördinerende directeurs basisonderwijs ☐ CODI-CAIM: voorzitters schoolbesturen en coördinerende directeurs secundair onderwijs ☐ Schoolbesturen en hun scholen informeren over beleidsvoorstellen omtrent de uitbouw van het toekomstig onderwijslandschap ☐ COBES: op vraag aansluiten rond thema's die op dat moment relevant zijn
Directies	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Opleiding Profs (beginnende directies basisonderwijs) ☐ Netwerk beginnende directies secundair onderwijs ☐ Initiatieven van onderwijspartners kenbaar maken via nieuwsbrieven ☐ Scholen informeren over beleidsvoorstellen omtrent de uitbouw van het toekomstig onderwijslandschap ☐ Initiatieven van onderwijspartners kenbaar maken ☐ Centraliseren van informatie/gegevens bevragingen ☐ Aanbieden van professionaliseringsmomenten via nascholingsaanbod
Intern VicOG	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Relevante info voor de verschillende directoraten ☐ Relevante regelgeving en innovaties

BELANGENBEHARTIGING - VERTEGENWOORDIGING

WAAR	WAT
Katholiek Onderwijs Vlaanderen	<ul style="list-style-type: none"> - Directieteam Katholiek Onderwijs Vlaanderen (wekelijks) - Coördinatie Pedagogische Begeleiding (maandelijks) - Overleg Regiodirecteurs (twee wekelijks) - Vertegenwoordiging regio in werkgroepen - VO: Vlaanderenbreed Overleg - VONC: overleg Niveaucoördinatoren - Overleg Nascholing

Regionaal Overleg	<ul style="list-style-type: none"> - RONC : regionaal overleg Niveau-coördinatoren (wekelijks) - RONC+ : regionaal overleg kwaliteitsontwikkeling en nascholing (trimestrieel) - ROG BaO - ROG SO : Regionaal Overleg Gent (trimestrieel) - VOCODI: overleg coördinerende directeurs en Voorzitters schoolbesturen Bao (trimestrieel) - CODI-CAIM - COCA : overleg coördinerende directeurs en Voorzitters schoolbesturen SO (vijf keer per schooljaar) - COBES op vraag - Directievergaderingen BaO-SO-BuO (maandelijks) - Dienstvergaderingen BaO-SO-BuO (maandelijks) - OSB: overleg Schoolbegeleiders (twee wekelijks) - Beheerscomités Ondersteuningsnetwerken (maandelijks) - Beheerscomité ondersteuningsnetwerken Oost-Vlaanderen (maandelijks) - Ondersteuningsnetwerken Coördinatoren (maandelijks) - Stuurgroep Profs (trimestrieel) - Resonansgroep Profs - Begeleiding - Nascholing (maandelijks)
Onderwijs-Centrum Gent	<ul style="list-style-type: none"> - Vergaderingen netoverstijgende samenwerking - Vergadering ad hoc initiatieven - Overleg OCG (structureel ingebouwd vanaf 1/9/2019)
Hogescholen	<ul style="list-style-type: none"> - Adviesraad BaO - Adviesraad SO - Overleg Buitengewoon Onderwijs - Tweejaarlijks overleg met Opleidingshoofden
VCLB	<ul style="list-style-type: none"> - Overleg Pedagogische begeleiding - VCLB - Vergadering ad hoc in functie van actuele thema's, bijvoorbeeld decreet leerlingenbegeleiding
Provincie	<ul style="list-style-type: none"> - Projecten voor scholen rond gekwalificeerde uitstroom en vroegtijdig schoolverlaten
Nascholingscentra	<ul style="list-style-type: none"> - Vlaanderenbreed overleg aanbod - Structureel overleg
Stad Gent	<ul style="list-style-type: none"> - Project Vroegtijdig schoolverlaten

Vooruitblik: aanzetten voor de werking van volgende jaar

De pedagogische begeleiding leverde medio 2018 haar nieuwe begeleidingsplan 2018-2021. Als pedagogische begeleidingsdienst van Katholiek Onderwijs Vlaanderen voelen wij een grote verantwoordelijkheid in het ondersteunen, borgen en ontwikkelen van de onderwijskwaliteit in al onze onderwijsinstellingen. We realiseren hierbij onze decretale opdrachten vanuit een sterk engagement. Ons gemeenschappelijk streefdoel is een brede ontwikkeling bij al onze lerenden, waarbij we excellente resultaten nastreven met respect voor en erkenning van de diverse onderwijsbehoeften. Voor de komende regeerperiode zien we ons echter geconfronteerd met ingrijpende besparingen. Hierdoor komt de bestaande werking en het aanbod onder druk te staan.

We willen de werking van de pedagogisch begeleidingsdiensten blijvend verankerd zien in het Vlaamse onderwijs. Door een duurzame vertrouwensrelatie met onze leerkrachten en directies en een aanbod dat afgestemd is op de onderwijsvisie van onze instellingen draagt het ondersteuningsaanbod van de pedagogische begeleidingsdiensten op unieke wijze bij aan de kwaliteitsontwikkeling in scholen. We vragen van de overheid erkenning en waardering voor de dagelijkse inspanningen en realisaties van onze begeleiders. De hervisatie van de commissie Monard toont aan dat we als organisatie belangrijke veranderingen hebben geïnitieerd na de eerste visitatie. Om deze verder te implementeren en duurzaam te verankeren in onze onderwijsinstellingen is voldoende tijd en stabiliteit nodig.

Personeelsgegevens

Bisschoppelijk gedelegeerde	Lieve Van Daele
Directoraat Diocesaan Onderwijsbureau	Hans Boussery
Medewerker Grootstedenbeleid	Annemie De Clerck
Directoraat Schoolbesturen	Eddy Van der Maelen
Directoraat Identiteit i.s.m. de godsdienstinspectie	Bellinda Staelens
Directoraat Pedagogische Begeleiding en nascholing	Greet Mertens
Begeleider BOS / SG	Christ De Schepper
Administratief medewerkers	Martine Boone Shari Braeckman Evelien Pattyn / Mia Raman Lindsay De Cock Kevin Weytens
Nascholers	Inès Vandoorne (*) Gerda Geenens (*) Dieter Bertin (*) Eefje Vermassen (*)
Onderhoudspersoneel	Roland Raes Nicole Huysman (*) Externe poetsfirma vanaf 01/09/19: Cleaningmasters

(*) tot 31/08/2019 – vanaf 01/01/2019 volledige inkanteling Pedic in Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Jaarrekening

Overzicht financiële situatie

Consultatie van alle jaarrekeningen van vzw VicOG op de website van de nationale bank:

<https://www.nbb.be/nl/balanscentrale/raadplegen/de-toepassing-consult>